

Informatiebericht SUA

Openbaar

Van IND / SUA

Nummer & Titel IB 2025/13 Beslissen op amv-zaken na Afdelingsuitspraken van 8 juni 2022 (actualisering)

Kenmerk (digijust) 6313298

Hoofdtak Asiel

InformIND Thema Amv / Terugkeerrichtlijn / Buitenschuld

Geldig vanaf 08-04-2025

Geldig tot en met 08-10-2025

1 Aanleiding

In haar brief van 8 april 2025 heeft de minister de Tweede Kamer geïnformeerd over het buitenschuldbeleid voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Dit in vervolg op de brief van 14 juli 2022, waarin haar voorganger de Tweede Kamer heeft geïnformeerd over de gevolgen van drie uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 8 juni 2022 (Detail 2022D31204 | Tweede Kamer der Staten-Generaal).

Dit informatiebericht is een actualisering van IB 2023/41.

2 Hoe te handelen/Conclusie

In afwachting van aanpassing van het Vreemdelingenbesluit kan in voorkomende gevallen aan amv's die 15 jaar of ouder waren op het moment van de eerste asielaanvraag, een amv buitenschuldvergunning tot het 18^e jaar worden verleend. Dit wordt toegelicht onder punt 3.1.1.

Amv's die jonger dan 15 waren op het moment van de eerste asielaanvraag blijven tot aanpassing van het Vb in voorkomende gevallen in aanmerking komen voor een amv buitenschuldvergunning voor vijf jaar.

3 Toelichting

De Afdeling heeft in een van de uitspraken van 8 juni 2022 het toetsingskader uiteengezet voor zaken van amv's waarin het onderzoek naar opvangmogelijkheden in het land van terugkeer niet tijdens de beoordeling van de asielaanvraag is afgerond. In deze zaken kan de IND geen terugkeerbesluit nemen of een amv buitenschuldvergunning verlenen en is nader onderzoek nodig. De IND mag dan het asielbesluit los nemen van de ambtshalve uit te voeren toets aan het amv buitenschuldbeleid. De IND zal dan echter in het besluit een beoordeling moeten maken van de stand van het onderzoek naar adequate opvang en een inschatting moeten geven hoe lang dat onderzoek (door DTenV) nog zal duren. De vreemdeling kan dit voorleggen aan de rechter. De minister is gehouden om voortvarend te handelen en de vreemdeling moet zijn volledige medewerking aan het onderzoek verlenen. Het onderzoek moet leiden tot ofwel een terugkeerbesluit, ofwel vergunningverlening op grond van het amv buitenschuldbeleid. Als de amv inmiddels meerderjarig is, dient alsnog te worden beoordeeld of hij (met

terugwerkende kracht) in aanmerking komt voor een (voortgezet) verblijf op reguliere gronden.

3.1 Hoe te handelen

Als de asielaanvraag wordt afgewezen, wordt ambtshalve getoetst aan het amv buitenschuldbeleid, ongeacht de leeftijd van de amv en ook al is de amv inmiddels meerderjarig. Daarbij zijn de volgende situaties te onderscheiden:

3.1.1 De asielaanvraag wordt afgewezen, maar er kan wel een amv buitenschuldvergunning worden verleend

Verwezen wordt naar B8/6.2.1 Vc voor zover het amv's betreft die op het moment van de eerste asielaanvraag jonger dan 15 waren.

Voor amv's van 15 jaar en ouder op het moment van de asielaanvraag geldt het volgende. Op grond van artikel 3.58, eerste lid, onder q, Vb 2000, kan aan hen een vergunning humanitair tijdelijk worden verleend voor één jaar. Hier wordt begunstigend van afgeweken door vooruitlopend op een voorgenomen aanpassing van het Vreemdelingenbesluit ambtshalve een vergunning te verlenen tot het bereiken van het 18e levensjaar.

3.1.2 De asielaanvraag wordt afgewezen en de amv komt niet in aanmerking voor een amv buitenschuldvergunning omdat er adequate opvang is in het land van terugkeer

Als kan worden vastgesteld dat er (evident) sprake is van adequate opvang in het land van herkomst of terugkeer, wordt bij de ambtshalve toets geoordeeld dat de amv niet in aanmerking komt voor een amv buitenschuldvergunning.

De IND kan in de volgende situatie aannemen dat er sprake is van adequate opvang:

- Algemene informatie

In het land van herkomst is in het algemeen sprake van adequate opvang op basis van het landenbeleid in hoofdstuk C7 Vc dan wel informatie van DTenV.

- Verklaringen van de amv

Uit de verklaringen van de amv blijkt dat de ouder(s) of andere volwassenen die eerder zorg hebben gedragen voor het kind bereid zijn zorg te gaan dragen voor het kind, dan wel op een traceerbaar adres in het land van herkomst of terugkeer aanwezig zijn.

Een adres is traceerbaar als de amv een concreet adres noemt (straatnaam, naam van de wijk, huisnummer etc) of als de amv – bij het ontbreken van adresgegevens omdat de ouders/verzorgers in een dorp verblijven – specifieke informatie kan geven over de locatie in het dorp. Het is dan ook van belang om zo veel mogelijk door te vragen over de verblijfplaats van de ouders/verzorgers en ook naar hun contactgegevens te vragen. Als de verklaringen niet geloofwaardig zijn, is het adres niet traceerbaar en kan geen besluit worden genomen.

Als de amv aangeeft dat zijn ouders/verzorgers zijn overleden of zegt niet te weten waar zij verblijven en er geen andere volwassenen zijn die de zorg kunnen dragen, kan de IND evenmin een besluit nemen. Nader onderzoek (door de DTenV) is dan aangewezen.

In het geval de amv specifieke informatie heeft gegeven over zijn ouders, is de adequate opvang dus evident. Ouders hebben in de regel namelijk het gezag en gelden in beginsel als adequate opvang.

Bij andere familieleden of andere volwassenen (waaronder ook de in het beleid genoemde familieleden tot in de vierde graad) die zorg hebben gedragen voor het kind of bereid zijn zorg te gaan dragen voor het kind, zal mogelijk nader onderzoek nodig zijn door DTenV. Als een amv in een specifieke zaak echter gedetailleerde informatie geeft over (de zorg door) een familielid of andere volwassene (bijvoorbeeld verklaringen over (langdurige) zorg van de betreffende persoon voor de amv en een traceerbaar adres), kan zonder nader onderzoek adequate opvang worden vastgesteld als er geen indicaties zijn dat de eerder verleende zorg niet opnieuw zal worden verleend. Een dergelijk familielid of volwassene zou ook de persoon kunnen zijn met wie de amv naar Nederland is gereisd en wiens asielaanvraag eveneens wordt afgewezen. Als de IND aan de hand van de verklaringen van de amv en de volwassen begeleider kan aannemen dat de volwassene bij terugkeer voor het kind zal zorgdragen, kan zonder nader onderzoek adequate opvang worden vastgesteld. Er moeten dan geen indicaties zijn dat de eerder verleende zorg niet opnieuw zal worden verleend.

Terugkeerbesluit

In zaken van amv's waarin de IND de (eerste of opvolgende) asielaanvraag afwijst en geen amv buitenschuldvergunning verleent wegens de aanwezigheid van adequate opvang, moet in het voornemen en de beschikking het opleggen van een terugkeerbesluit worden gemotiveerd. Hierbij kan worden verwezen naar hetgeen ten aanzien van adequate opvang bij de ambtshalve toets aan het amv buitenschuldbeleid is overwogen.

Bij het opleggen van het terugkeerbesluit moet de situatie van de amv algemeen en grondig worden getoetst, rekening houdend met het belang van het kind. Hiertoe kan in eerste instantie worden verwezen naar de afweging die in het kader van de afwijzing van de asielaanvraag en/of de toets aan artikel 8 EVRM wordt gedaan. Hieraan moet vervolgens worden toegevoegd dat terugkeer in het belang van het kind is en om welke redenen. Deze redenen kunnen onder meer zijn een snelle terugkeer naar ouders, een snelle terugkeer naar het land waarvan het kind de taal spreekt, waar het zijn wortels heeft en het grootste deel van zijn leven naar school is geweest etc. Ook moeten meerdere aspecten bij deze toetsing worden betrokken, zoals de leeftijd en het geslacht van de amv, eventuele bijzondere kwetsbaarheid, fysieke en mentale gezondheid, het eventuele verblijf in een pleeggezin, het opleidingsniveau en de sociale omgeving van de minderjarige.

3.1.3 De asielaanvraag wordt afgewezen en er kan nog niet worden beoordeeld of de amv in aanmerking komt voor een amv buitenschuldvergunning omdat nog aanvullend onderzoek moet plaatsvinden naar adequate opvang

Als bij de afwijzing van de asielaanvraag van een amv niet kan worden vastgesteld of er wel of geen sprake is van adequate opvang, wordt bij de ambtshalve toets aan het amv buitenschuldbeleid aangegeven dat de amv op dat moment niet in aanmerking komt voor een reguliere vergunning omdat het onderzoek naar adequate opvang nog niet is afgerond. In het voornemen en in de beschikking moet het volgende worden vermeld:

- DTenV zal nader onderzoek gaan doen en dit onderzoek duurt in beginsel maximaal één jaar vanaf de datum van het asielbesluit en totdat de amv achttien jaar is;

- De stand van zaken van het onderzoek naar adequate opvang. Dit aan de hand van verklaringen van de amv tijdens de gehoren over bijvoorbeeld familie/verzorgers en adressen en eventueel onderzoek dat tijdens de asielpcedure is verricht. Denk daarbij aan Dublinonderzoek waarbij een andere lidstaat is gevraagd naar de verklaringen van de amv over zijn gezin/familie en zijn woonadres. Ook kan Nidos zijn bevraagd naar dergelijke informatie over de amv;
- De reden waarom nog geen conclusie kan worden getrokken over de aanwezigheid van adequate opvang en wat nog nader kan/moet worden onderzocht dan wel welk nader/ander onderzoek nog kan worden gedaan.

Gedurende het onderzoek door DTenV en tot aan het besluit op de amv buitenschuldzaak heeft de amv rechtmatig verblijf op grond van artikel 8, aanhef en onder f Vw. In Indigo moet een amv buitenschuldzaak worden opgevoerd (die dit rechtmatig verblijf genereert).

De termijn van het DTenV onderzoek kan onder meer worden verlengd als de amv niet of onvoldoende meewerkt aan het onderzoek naar adequate opvang. Deze beoordeling is aan DTenV. Ná het onderzoek en het advies van DTenV beoordeelt de IND of de amv in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning regulier op grond van het buitenschuldbeleid voor amv of dat bijvoorbeeld de termijn moet worden verlengd.

Ongeloofwaardige identiteit/nationaliteit

Als de amv zijn identiteit, herkomst en/of nationaliteit niet aannemelijk heeft gemaakt, kan de IND niet vaststellen of er sprake is van adequate opvang. De amv werkt immers niet mee aan het onderzoek daarnaar. De IND maakt deze stand van zaken van het onderzoek naar adequate opvang kenbaar bij de ambtshalve toets aan het amv buitenschuldbeleid. Nader onderzoek door DTenV moet uitwijzen of alsnog adequate opvang kan worden vastgesteld.

MOB

De amv komt niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning regulier op grond van het amv buitenschuldbeleid als is gebleken dat hij met onbekende bestemming is vertrokken terwijl het onderzoek naar adequate opvang nog niet is afgerond. De amv is dan niet in beeld bij de bevoegde instanties en frustreert daarmee het onderzoek naar adequate opvang. Aangenomen wordt dat de amv geen behoefte heeft aan dit onderzoek en zelf een vorm van opvang heeft gevonden. Aan de amv wordt een terugkeerbesluit opgelegd.

3.1.4 De asielaanvraag wordt afgewezen op het moment dat de amv al meerderjarig is

Als de amv bij het nemen van het afwijzende asielbesluit inmiddels meerderjarig is en op grond van het IND-onderzoek adequate opvang (zie 3.1.2) kan worden vastgesteld tijdens de minderjarigheid, kan bij de ambtshalve toets worden geoordeeld dat de vreemdeling niet (met terugwerkende kracht tot aan meerderjarigheid) in aanmerking komt voor een amv buitenschuldvergunning.

Als niet kan worden vastgesteld dat er sprake was van adequate opvang tijdens de minderjarigheid, moet de IND inzichtelijk maken waarom het onderzoek naar adequate opvang niet was afgerond ten tijde van de minderjarigheid van de amv. Hierbij worden meegewogen de leeftijd van de amv ten tijde van de asielaanvraag, de duur van de asielpcedure en de duur van het onderzoek. Dit is de algemene lijn die in elke zaak een individuele afweging en motivering vergt.

In zijn algemeenheid kan in de volgende situaties worden aangenomen dat het onderzoek naar adequate opvang niet afgerond had kunnen zijn:

- de IND neemt binnen de (al dan niet verlengde) beslistermijn een besluit op de asielaanvraag;
- de amv is binnen de (al niet verlengde) beslistermijn van de asielaanvraag meerderjarig geworden;
- de periode vanaf de indiening van de asielaanvraag tot aan het moment dat de amv meerderjarig is geworden, is niet langer dan 1,5 jaar (=beslistermijn IND van 6 maanden + 1 jaar onderzoek DTenV). Als de beslistermijn is verlengd, wordt deze termijn bij de 1,5 jaar opgeteld.

In deze situaties kan bij de ambtshalve toets worden geoordeeld dat de vreemdeling (met terugwerkende kracht tot aan meerderjarigheid) niet in aanmerking komt voor een amv buitenschuldvergunning. De IND kan als motivering aangeven dat onderzoek is gedaan tijdens de gehoren, dat daaruit geen conclusie over adequate opvang kon worden getrokken en dat niet alle onderzoeken konden worden gedaan omdat nog geen beslissing was genomen op de asielaanvraag.

Als de IND in een zaak oordeelt dat het onderzoek wel afgerond had kunnen zijn – mede gelet op de duur van de asielprocedure en de periode dat de amv tijdens de procedure minderjarig was – en niet is beslist voordat de amv meerderjarig werd, wordt met terugwerkende kracht tot aan meerderjarigheid een amv buitenschuldvergunning verleend. Nu het gaat om vergunningverlening in het verleden, moet daarbij worden getoetst of een terugkeerbesluit kan worden genomen. In dat kader wordt ook aan 8 EVRM getoetst.

3.1.5 Verzoeken om heroverweging

Er worden verzoeken om heroverweging ontvangen waarbij een beroep wordt gedaan op het arrest T.Q. Middels dergelijke verzoeken van amv's die inmiddels meerderjarig zijn, wordt beoogd alsnog, met terugwerkende kracht in aanmerking te komen voor een amv buitenschuldvergunning. Deze verzoeken moeten worden overgedragen aan de amv-teams op de locatie Den Bosch [*interne mailbox*].

4 Verwachting

In de Kamerbrief van 8 april 2025 staat dat het voornemen is om de duur van de amv buitenschuldvergunning voor alle amv's vast te stellen op drie jaar maar ten hoogste tot het 18e levensjaar. Hiertoe wordt het Vb gewijzigd. Op het moment dat de wijziging van het Vb plaatsvindt, zal het actuele amv buitenschuldbeleid zoals toegelicht in dit IB, in de Vc worden opgenomen.

5 Afstemming

Dit informatiebericht is afgestemd met A&B, JZ en DMB.

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.